

REACH

Projekt regulacji europejskiej REACH (Rejestracja, Ewaluacja i Autoryzacja Chemikaliów) wprowadza zmiany zasad rejestrowania i wprowadzania na rynek substancji chemicznych. Około 30 tys. substancji chemicznych przed wprowadzeniem na rynek zostanie objętych obowiązkiem rejestracji i badania pod kątem ich szkodliwości dla zdrowia i środowiska. To rozporządzenie przenosi ciężar zapewnienia bezpieczeństwa substancji chemicznych, będących w obrocie rynkowym, z państwa na przedsiębiorców.

Przedsiębiorstwa, które wytwarzają lub importują substancje chemiczne w ilościach powyżej jednej tony na rok, będą zobowiązane do rejestrowania tych produktów w centralnej bazie danych i każda substancja będzie musiała posiadać dokumentację na temat bezpieczeństwa jej stosowania. W wielu przypadkach, przedsiębiorstwa będą potrójnie objęte rozporządzeniem – jednocześnie jako producenci, importerzy i użytkownicy substancji chemicznych. Według szacunków Ministerstwa Gospodarki i Pracy polskie przedsiębiorstwa będą musiały zarejestrować około 5 tys. substancji. W ramach regulacji REACH instytucją kierującą centralnym rejestrem substancji chemicznych oraz udostępnianiem do wiadomości publicznej odpowiednich danych byłaby Europejska Agencja Chemiczna z siedzibą w Helsinkach, powiązana z agencjami i instytutami w całej Europie. Regulacja REACH ma objąć również wyroby m.in. przemysłu cementowego. Według Europejskiego Stowarzyszenia Cementowego CEMBUREAU surowce mineralne czy substancje występujące w naturze powinny być wyłączone z wymagań dotyczących ich rejestracji, jak to ma miejsce w przypadku gazu ziemnego, ropy naftowej czy węgla. W stosowanych przez przemysł cementowy procesach przetwórczych produkt finalny uzyskuje się w wyniku transformacji mineralogicznej minerałów zawartych w surowcach naturalnych. W tych przypadkach skład chemiczny produktów w porównaniu do surowców pozostaje niezmienny, zmienia się tylko ich skład mineralogiczny. Ponadto, wymagania zawarte w REACH pokrywają się z kilkoma obowiązującymi już aktami prawnymi, jak:

- Dyrektywa IPPC (96/61/EC), w której opisano wymogi, wynikające ze stosowania podstawo-

wych surowców, w tym materiałów odzyskiwanych z odpadów i podlegających ponownemu wykorzystaniu, stosowanych przez przemysł cementowy

- Dyrektywa (2000/76/EC), dotycząca spalania odpadów
- Dyrektywa 89/106/EEC, dotycząca wyrobów budowlanych, regulująca aspekty zdrowotne, sanitarne i środowiskowe, związane ze stosowaniem wyrobów budowlanych. Ponadto właściwości tych wyrobów określone są w normach europejskich
- Dyrektywa 89/109/EEC, dotycząca bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie zagrożenia przy pracy z chemikaliami, jak też akty prawne dotyczące materiałów i produktów mogących mieć kontakt z żywnością.

Istniejące akty prawne narzucają odpowiednie wymagania wytwarzanym produktom i zapewniają wysoki poziom zabezpieczenia w zakresie ochrony zdrowia, zabezpieczenia sanitarnego i ochrony środowiska.

Warto zwrócić uwagę, że objęcie procedurami REACH produktów przemysłu Unii Europejskiej może wpłynąć znacząco na obniżenie konkurencyjności w stosunku do krajów spoza Unii. Istotne jest oszacowanie wpływu proponowanych rozwiązań na wyniki gospodarcze. Wydaje się także, iż wyroby przeznaczone na eksport do krajów nieobjętych rozporządzeniem REACH powinny być wyłączone z tego systemu.

Wymagania zawarte w rozporządzeniu REACH powinny zawierać przejrzyste definicje i określać precyzyjnie zasady, podając progowe wartości dla minimalnych koncentracji substancji i warunki ich uwalniania. W swoim stanowisku przemysł europejski popiera podejście oparte na ocenie substancji objętych REACH pod względem ryzyka, jakie stanowią dla zdrowia i środowiska.

Dokumentem wymiany informacji o substancjach chemicznych powinny być opracowane w oparciu o istniejące europejskie regulacje prawne Karty Charakterystyki, które określają wyraźnie warunki stosowania wyrobów bez ryzyka dla pracowników i środowiska. Nowe rozporządzenie powinno uwzględniać normy i regulacje opracowane dotychczas dla różnych sektorów, a także istniejące przepisy dotyczące chorób zawodowych i przepisów BHP.

Warto dodać, iż w pracach nad REACH pojawiają się także propozycje rozwiązań, które pozwoliłyby przedsiębiorstwom ograniczyć koszty rejestracji. Pewnym uproszczeniem procedury REACH mogłoby być zastosowanie systemu OSOR (jedna substancja, jedna rejestracja), co pozwoliłoby obniżyć koszty poprzez tworzenie konsorcjów przedsiębiorstw i umożliwiłoby podział kosztów wynikających z rejestracji. Nie bez znaczenia jest tu argumentacja, że system ten wpłynąłby na zmniejszenie ilości potrzebnych badań (w tym badań na zwierzętach).

